

Toni Royo recull els testimonis de la Guerra Civil a Tortosa i demana la retirada de símbols franquistes

Tortosa. Ò.M.J.

El documentalista Toni Royo va presentar el passat 16 de juliol a Tortosa, a la seu de la Fundació Cinca Piqué [a la imatge], el seu llibre *Sarabastall i polseguina: testimonis de la Guerra Civil a Tortosa*. Royo mateix va comissariar el 2013 l'exposició *Sota un núvol de pols groga* sobre la Tortosa bombardejada i això li va fer agafar consciència de **"l'escassa bibliografia sobre la Guerra Civil a Tortosa"**. De fet, ell mateix recorda que no s'havia fet un treball de recollida de fonts orals del conflicte a la ciutat. A través d'una beca d'investigació de la Fundació Duran Martí, va consultar arxius i hemeroteques i va fer una cinquantena d'entrevistes. També va comptar amb sis entrevistes conservades a l'Arxiu Administratiu de l'Ajuntament de Tortosa. A partir de tot este material va seleccionar 38 "històries de vida" que va complementar amb fotografies i documents inèdits, alguns cedits per famílies particulars, i que constitueixen el

fil conductor del llibre, de 400 pàgines i que aspira a ser també una guia pedagògica **"que puga enganxar els més jòvens"**. Royo explica que va creure oportú **"aprofundir en el gran impacte de la guerra civil i la postguerra a Tortosa"** i valora que els testimonis, **"a més a més d'homenatjar els nostres iaies i iaies, ens ajuden a poder valorar la presència de símbols franquistes a Tortosa"**. L'autor demana la retirada del monument franquista del riu: **"Tant de bo haguéssim pogut tenir este treball el 2016 quan va haver-hi la consulta sobre el monument, es va parlar sobretot de la titularitat, la declaració com a bé d'interès cultural i les despeses de la seua retirada, però es van obviar tots els aspectes morals, polítics i històrics que suposa la presència dels símbols franquistes en una ciutat màrtir"**, sosté.

Royo també va reivindicar la figura del refugiat i es va remetre a històries colpidores incloses al llibre, com la d'un nen tortosí de 12 anys que ha de tenir cura del seu germà petit en retirada, i a peu, cap a França. ■

